

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Casus Ij

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](#)

De questiōibus impertinētibus

*festas. Expositio autem eorum secundum deos missis
est sub hac maxima copulativa. I. Quicunque
dedit causas sine quibus sublati ois alieni rei
participando in criminie; vel non obviando eis
teneret ex officio vel ex iudicio; tenet in soli-
lido sicut certi participates tenent quantum
habuerunt. Et si quis rem habuit restituere;
deos sunt liberati; sicut si solutus quod non habu-
it; eidem tenet principales in damnis. Sed
ut elucideat maxima; declarem ypsilon secundum
expositionem communis omnium predicatorum.*

Iustiss. i. qui iubet: p̄cipalit tenetur: et se
cūdario q̄ accipit. Et itellige idem siqs ra
tum habuit quod suo noie gestū est: quia
ratihabito comparat mandato. extra de
regi. u. ratihabito. l. v. **L**onſiliū. s. ex q̄
secū est dāmmū: nō aliter. Ad h̄ reducit
cū q̄ dat 2ſiliū de collecta in p̄udicū ec
clesiaz sine licētia pape. extra d̄sen. excō.
nō erit. Idem est fm̄ Petri de palu. de cō
ſiliū viure: et de aduocātē dāre maliū ſili
ū etiā ex ignorantia. Idem est fm̄ Ri
char. de 2ſilio nō restituendi vel q̄lteriūq̄
damniſicādi scient̄ vel ignorantia crassa.
Argumentū de ſen. excō. ca. nuper. in glo
ſa. Idem est fm̄ Duran. de 2ſitoribz et
cōſulorbz inq̄ ſtatutor in dāmmū alii
cu. Idem eriā est fm̄ Archie. de nota
riis: qui deſtruit vel occultat instrumēta
vel teſtamenta unde ſequat dāmmū: q̄ te
nef inſolidū. **L**oſenius q̄ qdem ſi ſit ſine
q̄ nō tenet inſolidū: al's autē p̄ rata rei ra
pe vel dāmmū illati: ita tñ fm̄ Innocen. et
Hofſtein. q̄ q̄ ſuit ſtrenuo: magis tenet.
Palpo. i. adulato: ad qđ fm̄ Archie. peti
ter etiā ſit derisor. talis tenet inſolidū
ſi pda ſecuta eft ex ſua laſte vel irriſione.
Recurſus. i. recepiro latronū vel rei rā
pe: qui tenet inſolidū quādo iuuat per h̄
furū: vel impedit reſtitutio: fm̄ Petri
Sed itellige quādo ſine h̄ nō fuſſer fa
ctū furtū: aut fuſſer facra reſtitutio. Par
cipiās. f. in crūmīe associādo. Eſi ſine eo
nō fuſſer facrum: tenet inſolidū. ſed ſi fu
ſſer faciū et tantū faciū: tenet debito tam
qđ. **U**n fm̄ Ray. qđ plures ſimil vadiunt
qđ nō ier vñ ſine alio: q̄libet tenet in
ſolidū: alit ſec̄. Argumentū ad hāc diſti
ctionē extra de ſen. excō. c. in alia. **D**ur
iez q̄ vider fieri maleſiquz et rater. Hic ſi

tenet ex officio obuiare: tenet insolidū fm
Archiepis. nō alit. Nō obstat: q̄ tenet ins-
olidū quālo ex officio incubit obstarē, q̄
si habet misstrare iusticiā. Nō manifestas-
ter post faciū tenet insolidū. si sit official.
nō alit fm Archie. nisi vocet iū iudiciorū;
qz tūc tenet insolidū mur⁹ z nō obstatā z
nō manifestas. sicut official tenet in iudic-
cio. q̄ ex. ra. Argumētū. x. q. in. q̄. ls. sed
intelligo qn̄ sine piculo psone yl stat⁹ po-
test obuiare.

Elice velutines.
Prima. *Quuncunq; vnq; q; tenet pncipaliter/nō vult restituere: restitutio n̄cubite ei q; tenet secundario: cui postea tenet is q; pncipali tenebat.*

Scda. Qui iubet tenet isolidū et pncis
palit: et quod exequit secundario: quod intelligo ni
li res remaserit penes exequente

*Lertia. Qui dedit filium vel sensu si-
ne quod non tenet insolitus secundario, exeqns
pro quo habuit principaliter*

Quarta. Adulat or sine q̄ nō: tenet seq̄
cūdario insolūdī: s̄z p̄ncipalit̄ exeq̄ns
Quinta. Receptor or rei vel furis sine
q̄ nō: tenet insolūdī secūdario: sed fur p̄n/
cipaliter

Sexta. Associas sine nō:tenet insolu-
ditū secūdario q̄ ad partes que socios cō-
tigerūt: sed p̄ncipaliter q̄ a: i: suā vnu:quis
q̄ sevetur.

Septima. Dur' z nō obſtās z n̄ ma-
nifestās. ſi ſit official' tenet in ſolidū ſecun-
dario: al's nō niſi ſit i iudicio.

Octava. Nō tenet officia' cum pículo
sue psone v'l'stat' suare aliū indemnē in
psona v'l'statu

Nona. Quoties is q̄ habuit rē restitu⁹
t: oss̄ simp̄r sūc liberati

Erasus 11

Verit. l*j*. an sit me
q **l*v* ieiunare annūciationē in
sabbato q*s* sexta feria vel die
occurrētis vigilie Ad h*d*ieos
p meli⁹ est in sexta feria: q*d* p*b* auctor*i*
ate sci **Elinc.** Itē rōne. Hā ve p*r*z. q*n*. q*q*.
elv*v*. ar. it*th*. ad. v. q*d*da ē ieiuniū luer⁹
q*d*da exultatiōis. Hoc aut*i* ieiuniū videt**

Tractatus

III

esse mixtū, qz cōiter q hāc dīc ieiunāt; ppe
duo ieiunēt, s. ad pmerēdū adiutoriū vgī
nis in suis opportunitatibꝫ q̄ta sua p̄cā
z ad 2gaudēdū ygini; z 2gratulādū deo
p dignitate quā vgini 2culit. Nō est autē
aliquā dies ieiatura: in q̄ receperim⁹ tot be
neficia z 2seqn̄ in q̄ habeam⁹ causam tā
ti gaudij; vt ista; vt patebit in 2clusioibꝫ.
nec etiā in q̄ habeam⁹ causam tā. Vglor⁹
maxime ppter ch̄i passionē. Enī in soia fe
ria sexta fuit phibitē carnes fm̄ legēt sicut
sabbato fm̄ 2luerūdī extra de ieiunio. i
ca. 2siluz p̄. id qd̄ faciūt viri q̄ alīs sunt
i exemplū: ab oībꝫ deb̄z imitari. Sed oēs
religiōi ieiunāt feria sexta tanq̄ id sī cō
uenient⁹: imo antiquū suabaf acsi fūst
set de pcepto vt dī Archi. Primi. Ista ē
dies comodior māscul⁹ z femiabꝫ: vt ex
perientia docet: z simul in ea honorat⁹ ma
ter z fili⁹: z nō est minoris merit⁹. Unde
in qualibet domo nobili z civili deberet
est̄ 2suetudo i hac die ieiunādi i memorī
am sanguinis regis nostri: z doloris bea
te matris eius: z in memorī 2solutionis
quā ipa habuit in apparitiōe z salutatiōe
Gabrielis z 2ceptiōe p̄bi diuini q̄ omnia
fuerūt facta sexta feria. Sed 2tra. qz vide
tur q̄ in die occurrit. Nā p̄ totū annū il
la dies computat q̄lī vigilia: in q̄ debet ie
junari p festo. Solu. Dico q̄ ieiunām⁹ i
vigilia ante festū vt in eo sim⁹ bñ dispoli
ti. Enī si festum nō succedat ratio non te
ner: sed poterit ieiunari in alia die sanctio
ri. Secundo videf q̄ i sabbato: quia illa di
es est dicata virgini. Solu. Ista ratio est
p me. quia ex quo sabbato est festum: fe
ria sexta debet esse vigilia: z 2sequēter i
ea est ieiunādū. Tertio videf q̄ nulla die
qz per h̄ ieiuniū omitunt ieiunia de p̄ce
pro. So. Illi q̄ sic omitūt male faciunt
Unde nō potes vtrūq̄ obſciuare: dimitt
te deuotioem tuam vt obedias: quia bea
ta virgo manuit te filio aut eius vicario
obedire: q̄s honorare eam: z non obedire
filio eius.

Elle 2clusiones.

Prima. Nō sunt soluēda ieiunia de p̄
cepto ppter votiuia.

Secunda. Del⁹ est annūciatā ieiuna
re feria sexta q̄ alia die.

Tertia. In feria. vi. habemus multas
causas leticie: q̄s oēs ex locis autētī col
legi. Nam pmo est fact⁹ Adā z Eua fm̄
septurā, z scđo David occidit goliā vt fi
gura corre p̄oderet figurato. z tertio de
collar⁹ est baptista. z quartu decollat⁹ est
Paul⁹: Pet⁹ crucifixus fm̄ aliquos. z
qnto decollata est beata Latarina. z sexto
2cepta dīt beata virgo. z septimo est nata
z octauo est ab angelo salutata. z nono vi
sirauit Helisaber. z decimo 2cept⁹ ē chū
stus. z undecimo idem est nat⁹. z duode
cimo est circūcūs fm̄ alīq̄s fm̄ alīq̄s fm̄
est nat⁹ z circūcūs in dīcā: q̄uis etiā h
sit dolorosum exp̄e. z tredecimo br̄ p̄go
assump̄a est in celū.

Quarta. In ea etiā habemus multas
causas doloris: qz in ea Adaz peccauit. z
ch̄is sal⁹ vita nr̄a ē potat⁹ felle: mortu⁹
z sepul⁹: cui⁹ mōs dolorose recolit⁹: q̄ ē
p̄ctis occisus

Casus. lij.

Veritut⁹. lij. vtz bea
ra vgo sit post mortē assūm⁹
pta statim in corp⁹ z in anima
Ad qd̄ dico q̄ Hiero. h du
biū līz p̄tracet alīqliter in fm̄o Logis
me: tñ illud nō determinat: tñ a teri parti
um videat fauere vt ibi pat̄. Sed Aug.
illud determinat: z domin⁹ Alber. super
Dissus est. z scđus Tho. iii. dist. vi. q. i.
ar. ii. q. ii. z. iij. q. xxvij. z. q. lxixij. p̄ q̄ si
endū est q̄ fuit mortua sine dolore. qd̄ p̄
bat Albert⁹. qz Joānes rōne integrat⁹
sine dolore deceit: ergo a fortiori z vgo.
Scđo: qz fm̄ alīq̄s dolor z passiōis fuit ei
mart yniū: post qd̄ nō remanet dolor mor
tis. Tertio: qz Doyles rōne p̄platiōis
z eleuatiōis nō sensit defectū famis qd̄ra
ginta diebꝫ. ergo nec vgo tñ sensit dolorem:
quia eleuabaf a corp⁹ accū z fm̄ sub
stantiam. Est autem mortua ex amore vt
idem pbat: quia charitas abitabit a corp⁹
pore ad christum: ergo tantum potest in
tendi q̄ separat animam. Secundo: quia
amor potest inducere languorem: ergo z
mortem. Hec ille. Qui intendit probabili
liter arguere q̄ sic acciderit in ea in qua